

2015-02-03

TJÄNSTESKRIVELSE

NTN 2015/8

Natur-och trafiknämnden

Boovägens kulturhistoriska miljö

Remiss av motion den 22 september 2014 av Christina Ståldal, Mikael Carlsson och Johan Kjellman (NL)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige anse motionen färdigbehandlad med hänvisning till att flera av de idéer som lyfts fram i motionen skulle kräva ändringar av en detaljplan som redan vunnit laga kraft och som omfattas av en genomförandetid på 10 år.

Sammanfattning

Flera av de idéer som lyfts fram i motionen skulle kräva ändringar av en detaljplan som redan vunnit laga kraft och som omfattas av en genomförandetid på 10 år. Det ska till synnerliga skäl för att ändringar ska kunna ske under genomförandetiden och en eventuell ändring medför en uppenbar risk för skadeståndsansättning från samtliga berörda fastighetsägare

Förslagen i motionen

Christina Ståldal, Mikael Carlsson och Johan Kjellman (NL) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 22 september 2014 en motion med förslag om hur kommunen kan värna och bevara värdefull historisk miljö i Boo i en tid då mycket förändras i Nacka.

Enhetens utredning och bedömning

Svaret har tagit fram av trafikenheten, park- och naturenheten och Va- och Avfallsenheten. Då motionen berör det pågående stadsbyggnadsprojektet Kaptensvägen (område Y och Z) har även en avstämning förts med kommunens projektledare.

Flera av de idéer som lyfts fram i motionen skulle kräva ändringar av en detaljplan som redan vunnit laga kraft och som omfattas av en genomförandetid på 10 år. Det ska till synnerliga skäl för att ändringar ska kunna ske under genomförandetiden och en eventuell ändring medför en uppenbar risk för skadeståndsansättning från samtliga berörda

fastighetsägare. Att hänvisa till att denna ändring är nödvändig på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen, bedöms inte som troligt.

Dialog med boende

En detaljplaneprocess är en demokratisk process där kommunen låter berörda fastighetsägare yttra sig i samrådsskede och utställnings-/granskningsskedet. Om fastighetsägare, efter det att detaljplanen har antagits av kommunfullmäktige, inte känner sig bemötta på godtagbart sätt har de rätt att överklaga kommunens beslut till länsstyrelsen samt därefter mark- och miljödomstolen. Den nu gällande planen vann laga kraft den 17 januari 2014. Projektet startade 2003 och har fram till 2014 genomgått en planprocess som omfattats av överklaganden, upphävanden av antagna detaljplaneförslag samt omarbetande till nytt planförslag och därtill ytterligare överklagande fram till dess att mark- och miljööverdomstolen slutligen fastslog den plan som nu gäller.

Motionens datum är 2014-06-24 och dialog med boende har skett kontinuerligt även efter detta datum. Kommunens tjänstemän samt politiker har mött olika intressegrupper i området samt bjudit in till möten där dessa fått komma till tals. Under hösten 2014 har kommunen på uppmaning av boende längsmed Boovägen utrett en eventuell omläggning av VA-ledningar samt tagit fram ett utlåtande kring varför kommunen anser att den lagakraftvunna detaljplanens förslag om en trottoar fortfarande är aktuell att genomföra. Mer om det nedan.

Schaktning och sprängning

Motionens inledande beskrivning är något missvisande där hänvisning sker till meningar ur planhandlingarna som är tagna ur sitt sammanhang. Påpekandet om att uppfyllnader, sprängningar och schaktningar så långt som möjligt skall undvikas stämmer, men hänvisar främst till kvartersmark och åligger varje enskild fastighetsägare att följa. När det gäller utbyggnad av VA-ledningar samt upprustning av vägar är det oundvikligt att det kommer att ske schaktning och sprängning. Detta skall givetvis av såväl ekonomiska skäl som av kulturhistoriska skäl så långt som möjligt undvikas. Citatet: ”Hela området omfattas av skydd för åtgärder som kan påverka kulturmiljön, särskilda intressanta miljöer har utöver detta fått ytterligare skydd i bestämmelserna” utgör en del i sammanfattningen över de skyddsåtgärder som främst avser bebyggelsen och inte bestämmelser för exempelvis vägarnas utformning.

Kommunen kan inte utesluta sprängningsarbeten och schaktningsarbeten i samband med utbyggnad av kommunala VA-ledningar. Med moderna material och metoder kan riskerna för att påverkan sker på miljön begränsas. Kommunen försöker alltid minimera mängden sprängning och visa störst möjliga hänsyn till fornminnen, kostnader och miljö

Vägstandard

Detaljplanen har vunnit laga kraft och enligt denna skall kommunen ta över huvudmannskapet för allmän plats. Kommunen har för område Y och Z kringgått den

kommunala standarden när det gäller vägars bredder och anpassat sig till områdets kultur- och naturmiljö i betydligt större utsträckning mot vad som annars är vanligt.

Gångbana

I samband med att VA läggs ner och vägarna rustas upp planeras det för en gångbana längs Boovägen. I planbeskrivningen under Trafik och vägar står det att körbanebredderna på Boovägen ska variera mellan 3,5-4,5 meter beroende på utrymme och att en gångbana om 1,5 meter ska anläggas.

Vid Boovägens slut, i anslutning till Boobadet finns en parkering med plats för 32 bilar. Parkeringsplatsen används för badgäster under sommaren och för uppställning av båtar under vinterhalvåret. Vägen används därmed av badgäster till Boobadet, av båtägare samt invånare som bor längs Boovägen och längs angränsande vägar i området samt av Boogårds skola med förskolor. I och med att vägen har fler funktioner än som bostadsgata har Nacka kommun planerat för en gångbana.

Nacka kommun arbetar för att fler ska gå och cykla i större utsträckning och att färre ska åka bil. Att anlägga en gångbana innebär att gående separeras från fordon med en kantsten vilket både ger en faktisk och upplevd trafiksäkerhet. Att ha smala vägar med eventuella farthinder kan innebära låga hastigheter och därmed vara en trafiksäker lösning, men upplevs sällan som det av gående, särskilt inte av barn. Längs smala vägar finns det risk för att den som går måste flytta sig från vägen för att bilar ska kunna ta sig förbi vid exempelvis möte av annan trafik.

Gångfartsområde är en typ av hastighetsbegränsning där alla fordon ska föras fram på gåendes villkor. Regleringen kan tillämpas på stadsgator/torg och andra platsbildningar som är möblerade och beläggs med olika material för att tydliggöra att det är en gemensam plats. För att gångfartsområde ska fungera väl är det viktigt med stora flöden av människor som rör sig på platsen.

Föreslagen trottoar ryms inom befintligt vägområde och någon markinlösen skall ej ske. Badet avses tillgänglighetsanpassas och en trottoar bedöms förbättra tillgängligheten i området.

Parkering

Otillåten parkering förekommer och att en trottoar skulle medföra ytterligare otillåten parkering är inte troligt. Kommunen kan som huvudman för vägen ordna så att parkeringsövervakningen intensifieras och på så sätt minskar felparkeringarna.

Material anpassade till kulturmiljön

Det är ur motionen svårt att utläsa vilka material som avses och vilka material som inte anses vara anpassade till kulturmiljön. Boovägen är idag belagd med asfalt. Kommunens

dåvarande kulturantikvarie har varit aktivt deltagande när detaljplanen tagits fram och har godkänt det förslag som blivit antaget.

Träd och växter

Skyddsbestämmelser för värdefull vegetation har införts inom vissa områden inom kvartersmark. Det finns inga skyddsbestämmelser för vegetation inom allmän plats, men stor hänsyn har ändå tagits till träd och övrig vegetation vid projekteringen.

Några träd står inom arbetsområdet eller väldigt nära och måste därför tas bort. De utgörs av uppvuxen slyvegetation samt ett större träd i mycket dålig kondition. Övriga träd ska bevaras och skyddas under utbyggnadstiden, men skador kan ändå uppstå på rötterna eftersom det är svårt att avgöra hur rotsystemen ser ut innan arbetet påbörjats. I de fall skador uppstår kan åtgärder såsom t.ex. beskärning behöva göras. Om det uppstår så stora skador att träd behöver fällas kan det vara aktuellt med återplantering. Bedömningar om föryngringsbeskärning eller återplantering görs från fall till fall i samband med utbyggnad och besiktning.

Profilritningar

Profilritningar och projekteringar har utförts på samma sätt som för andra områden.

Belysning

Det finns idag inga planer på att ändra förslagen belysningsmiljö, då det inte bedöms finnas särskilda skäl för detta och det inte framkommit något annat i detaljplaneprocessen.

Remittera planen till kulturnämnden och stadsantikvarien

Det går inte att remittera en laga kraft vunnit detaljplan. Som sagts ovan har dem dåvarande kommunantikvarierna deltagit i planförslaget och godkänt det förslag som vunnit laga kraft.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

I motionen lyfts flera förslag fram som skulle kräva ändringar av en detaljplan som vunnit laga kraft och som omfattas av en genomförandetid på 10 år. Det ska till synnerliga skäl för att ändringar ska kunna ske och en eventuell ändring medför uppenbar risk för skadeståndsansättning från samtliga berörda fastighetsägare.

Förslagen innebär i princip att en ny detaljplan ska tas fram samt ny projektering.

Om trottoaren inte byggs nu kommer med stor sannolikhet krav på trottoar komma i ett senare skede vilket kommer att innebära en högre kostnad.

Konsekvenser för barn

Att inte bygga ut en trottoar på Boovägen bedöms försämra trafiksäkerheten och tryggheten, särskilt för barn som ska bl.a. rör sig till bad och andra målpunkter i området. Detta minskar möjligheten för barn att själva röra sig i området.

Bilaga

Boovägens kulturhistoriska miljö, Motion den 22 september 2014 av Christina Ståldal, Mikael Carlsson och Johan Kjellman (NL)

Mikael Ranhagen
Chef Trafikenheten

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör